

עדכונים תקופתיים בתחרות והגבלים עסקיים

[על המשרד](#) | [מחלקת תחרות והגבלים עסקיים](#) | [צור קשר](#) | [הרשמה לעדכוני לקוחות](#)

לאחרונה פורסמו הצעות למספר שינויים חקיקתיים עתידיים אשר להם השפעה על דיני ההגבלים העסקיים הנוהגים היום. בנוסף, שינוי חקיקתי שכבר התקבל בעניין הסדרים כובלים ואשר הרחבנו לגביו בעדכון האחרון שהפצנו צפוי להיכנס לתוקפו בחודשים הקרובים ולאור חשיבותו נזכיר את עיקריו להלן.

הסדרים כובלים

כזכור בעדכון הקודם שפרסמנו הרי שבחודש נובמבר 2014 בוטל הפטור הקבוע בסעיף 3(6) לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח – 1988 ("חוק ההגבלים העסקיים" או "החוק") אשר פטר מהצורך להביא בפני הממונה על ההגבלים העסקיים הסכמי בלעדיות הדדית בין גופים שאינם מתחרים, קרי הסכמים בין ספק למפיץ (שאינם מתחרים) בו ישנה התחייבות הדדית לבלעדיות. התיקון לחוק ההגבלים העסקיים צפוי להיכנס לתוקפו בעוד **כשלושה חודשים** (אוגוסט 2015), שאז כל הסכם הפצה הכולל תניית בלעדיות הדדית, גם כזה שנחתם לפני כניסתו לתוקף של התיקון, ייחשב כהסדר כובל אם וככל שאינו נופל בגדר אחד מפטורי הסוג הקיימים.

לתיקון חוק זה איפוא השלכות על הסכמים קיימים ועל התקשרויות עתידיות.

לפיכך, ככל שחברה הסתמכה על קיומו של הפטור האמור, יש לבחון את הסכמיה בשנית לאורם של פטורי הסוג, ואם אלה אינם חלים בעניינה, יש ליזום פנייה לממונה על ההגבלים העסקיים (להלן: "הממונה") לקבלת פטור מאישורם בבית הדין.

תזכיר חוק חדש – רפורמה בתחום המיזוגים

כיום הפיקוח על מיזוגים בחוק מבוסס על חובת דיווח באשר למיזוגים העומדים בתנאים מסוימים של נתחי שוק ומחזורי מכירות ואיסור על עריכת מיזוגים כאמור אלא אם אושרו על ידי הממונה על ההגבלים העסקיים.

בהתאם לרפורמה המוצעת, יחול איסור כללי על מיזוגים המעלים חשש סביר לפגיעה משמעותית בתחרות, גם אם לא חלה לגביהם חובת דיווח וקבלת אישור מראש בהתאם להוראות הדין נכון להיום. משמעות הדבר היא כי צדדים שעומדים בקריטריונים להגשת הודעת מיזוג יהיו מחויבים בהגשת הודעה כאמור ואילו צדדים שלא יעמדו בקריטריונים אלה (ועד היום היו פטורים מהגשת הודעת מיזוג) יצטרכו לבחון ולהכריע בעצמם אם המיזוג שלהם מעלה **חשש סביר לפגיעה משמעותית בתחרות (Self Assessment)**, שאם כן יידרשו אף הם להגיש הודעת מיזוג. במקרה שהצדדים הכריעו כי אין חשש תחרותי מסוג זה, יוכלו, אם יבחרו בכך, לבצע את המיזוג מבלי להגישו לאישור מראש. במקרה והערכת הצדדים הייתה שגויה והממונה יסבור כי המיזוג מעלה חששות גדולים מידי לפגיעה בתחרות, יוכל הממונה לתקוף מיזוג זה בדיעבד ולטעון כי החוק הופר על ידי הצדדים על כל הכרוך והמשתמע מכך. בשל הקושי להעריך האם מיזוג מסוים מעלה חשש סביר לפגיעה משמעותית בתחרות, אם לאו, ועל מנת להקנות וודאות לשוק, הוחלט כהוראת שעה לקבוע כי צדדים למיזוג אשר בהתאם לחוק אינם חייבים בהגשת הודעת מיזוג יהיו רשאים להגיש הודעת מיזוג מרצון (וולנטרית).

תיקון נוסף בתזכיר החוק נוגע לעדכון מחזורי המכירות המינימליים המחייבים בהגשת הודעת מיזוג לממונה וכן בהרחבת חובת המיזוג על חברות/שותפיות חוץ ועל פרטים הרוכשים זכויות בתאגיד שלא באמצעות חברה שבאחזקתם כי אם בכשירותם כאנשים פרטיים.

עוד תיקון מוצע נוגע לפרק הזמן העומד לרשות הממונה לאישור עסקת המיזוג. בהתאם להוראות החוק כיום עומדים לרשות הממונה 30 ימים למתן החלטתו באשר למיזוג, כאשר לבית הדין סמכות להאריך מועד זה (בנוסף לאפשרות להאריך כמובן לפי הסכמת הצדדים). לגישת הממונה, הגם שפרק זמן זה מספיק כדי לבחון את מרביתם המכרעת של המיזוגים המגיעים לבחינתו, הרי שישנם מיזוגים מורכבים הדורשים פרק זמן ארוך יותר לבחינתם. על פי התיקון המוצע יוכל הממונה, בהחלטה מנומקת, להאריך את המועד למתן החלטתו בהודעות המיזוג (גם ללא הסכמת הצדדים או אישור בית הדין להגבלים עסקיים) מספר פעמים, בכל פעם לפרק זמן סביר בנסיבות העניין, ובלבד שהארכה המצטברת לא תעלה על 120 ימים נוספים. בנוסף כולל התיקון הרחבה של חובת הגילוי החלה על הרשות באשר לפרוטוקולים של דיוני הוועדה לפטורים ומיזוגים, כך שחובת הפרסום תחול לא רק על המסמכים שהוצגו בפני הוועדה והחלטתה כי אם גם על תקציר הדיונים. פרוטוקולים אלה, אשר יתפרסמו לציבור, לא יכללו מידע הכולל פרטים שמסירתם עלולה לפגוע בתחרות או מידע שאין למסרו או שאין חובה למסרו לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח – 1998.

תזכיר חוק חדש - הרחבת הגדרת המונופולין ובחינת מעמדם של גופים גם על פי כוח שוק

לאחרונה פרסמה רשות ההגבלים העסקיים הצעה לתיקון חקיקה שעניינו הרחבת תחולת הכללים שחלים על בעלי מונופולין (המוגדרים כיום בחוק כגופים המחזיקים בנתח שוק של מעל 50%), גם על גופים שאינם מחזיקים בנתח שוק של מעל 50% ובלבד שאלה אוחזים בכוח שוק והממונה על ההגבלים העסקיים הכריז עליהם כבעלי מונופולין.

כיום, על מנת שהוראות חוק ההגבלים העסקיים הנוגעות לבעלי מונופולין יחלו על גוף כלשהו יש צורך שאותו גוף יהיה בעל נתח שוק גבוה מ- 50% - נתח שוק המבטא לגישת המחוקק אינדקציה חזקה לקיומו של כוח שוק המצדיק החלת החובות והאיסורים למניעת הפגיעה בתחרות ובציבור. לגישת הרשות, ישנם מצבים בהם גופים מסוימים נהנים מכוח שוק גם בנתחי שוק נמוכים יותר, באופן המצדיק הטלת חובות ואיסורים גם עליהם. לפיכך על פי הקבוע בתזכיר החוק, מקום בו יגיע הממונה על ההגבלים העסקיים למסקנה כי גוף מסוים, חרף העובדה שאינו אוחז בלמעלה מ- 50% מנתח השוק, מרכז בידי בפועל כוח שוק, יוכל הממונה להכריז עליו כבעל מונופולין. (במאמר מוסגר יצוין כי על קיומו של כוח שוק יכול הממונה ללמוד, בין השאר, מקיומם של חסמי כניסה או התרחבות משמעותיים של מתחרים בשוק הנבחן,

התנהלות הגוף הנבחר, קיומם של אלמנטים מבניים הקיימים בשוק וכיוב').
בעוד שהכרזת מונופולין על גוף בעל נתח שוק גבוה מ- 50% היא דקלרטיבית בלבד – קרי החובות והאיסורים החלים על בעל המונופולין מתקיימות ללא תלות בהכרזה או היעדרה, הרי שכלל שמדובר בבעל מונופולין מכוח התיקון החדש (קרי בעל מונופולין האוחז בנתח שוק נמוך מ- 50% אך המרכז בידו כוח שוק) להכרזת הממונה יהיה תוקף קונסטיטובי ותוקפה יהיה מכאן ולהבא. גוף שיוכרז על ידי הממונה כבעל מונופולין מכוח התיקון החדש לחוק (בהיותו מחזיק בכוח שוק) יוכל לפנות לממונה בבקשה שיבחן מחדש את הכרזתו, וזאת בהתקיים תנאים מסוימים המפורטים בתזכיר החוק.

תזכיר חוק – הגנה על ייבוא מקביל

תיקון חקיקה נוסף שהוצע על ידי הרשות להגבלים עסקיים נועד לטפל ביבואנים רשמיים ולהקל על הייבוא המקביל לישראל. הרשות להגבלים עסקיים, הרואה חשיבות רבה בתחרות מצד ייבוא מקביל מבקשת בתיקון המוצע לחוק למנוע מיבואנים רשמיים לנקוט בפרקטיקות אנטי תחרותיות שנועדו להערים קשיים על ייבוא מקביל. לגישת הרשות יבואן רשמי עלול להחזיק בכוח שוק ביחס למותגים שהוא מייבא גם אם הוא אינו בעל מונופולין בשוק המוצר הרחב יותר בו הוא פועל, ונתח השוק שלו נמוך מ- 50%. בהתאם לתיקון המוצע יוחלו על היבואן הרשמי איסורים הדומים לאלה שחלים על בעלי מונופולין בכל הנוגע לפעולותיהם ביחס לתחרות מייבוא מקביל, כלומר על ייבואן רשמי ייאסר לנצל לרעה את מעמדו בשוק באופן העלול להפחית את התחרות מייבוא מקביל.

כפי שצוין לעיל, בכל הנוגע לשינויים המוצעים בתחום המיזוגים, המונופולין והייבוא המקביל מדובר בהצעות חוק שטרם אושרו וממילא טרם נכנסו לתוקף, אם כי לנוכח הסבירות שאכן הצעות אלה ייכנסו לספר החוקים בזמן הקרוב הנראה לעין, אנו סבורים שרצוי להתייחס אליהן ולמשמעותן כבר היום. אנו כמובן נשמח לעמוד לרשותכם בכל שאלה או הבהרה ככל שתידרש.

אודות מחלקת תחרות והגבלים עסקיים

המשרד מייצג חברות בקשת רחבה של נושאים מתחום דיני הגבלים עסקיים, החל בתביעות נגד בעלי מונופולין בטענות לאפליית לקוחות ומחירים בלתי הוגנים, דרך ייצוג צדדים לבקשות מיזוג, ועד לייצוג צדדים להסכמים הנטענים להוות הסדרים כובלים. ייצוג הלקוחות נעשה בהתדיינויות מול הרשות להגבלים עסקיים, בייצוג חברות בבתי משפט בהליכים אזרחיים ובכלל זה בתובענות ייצוגיות שעילתן הפרה של דיני ההגבלים העסקיים. למשרד ניסיון רב שנים בתחום הליטיגציה ההגבלית וייצוג צדדים בפסקי דין שהיוו אבני דרך בהתפתחות דיני ההגבלים העסקיים בארץ, הן בתחום הפלילי והן בתחום האזרחי.

**יניב קליינבלט, שותף,
מחלקת תחרות והגבלים
עסקיים.**

ליצירת קשר:
yanivk@friedman.co.il

03-6932046

[למידע נוסף לחץ כאן](#)

הרשמה לעדכוני לקוחות

Normal.dot